

Targ. Koh. VIII, 4.—B. Bath. 38^a למה ליה למה ליה he ought to have entered a protest. Ib. 39^b למה ליה למה ליה, v. מתיא, v. מתיא she may protest (against her conversion in childhood). Y. B. Bath. II, 13^b bot. מתיא, v. מתיא, v. מתיא; a. e.—Ib. ביהוון ביהוון... למימתי ביהוון their neighbors may inhibit them.—2) (denom. of מתיא) to declare approved, to recognize as efficient. Sabb. 61^b למה ליה למה ליה (Ms. O. a. Rashi) so as to make the man an approved physician; למי to consider the amulet as approved.

Ithpe. מתיא, מתיא, מתיא 1) to be wiped off; to be blotted out. Targ. II Kings XXI, 13. Targ. Ps. CIX, 13 מתיא ed. Lag. (ed. Wil. מתיא). Ib. 14; a. fr.—2) to be diluted, dissolved. Pes. 74^b bot. מתיא Ms. M. 2 a. early eds. (v. Rabb. D. S. a. l. note; ed. מתיא; Ms. M. 1 אמתא, corr. acc.) weak vinegar. Gitt. 69^a מתיא מתיא (some ed. ה for ה) it (the liver) is dissolved.—3) to be declared approved (מתיא). Sabb. l. c. גברא א the person has become an approved physician; קמיא א the amulet is considered approved. Ib. 61^a מתיא מתיא קמיא קמיא early ed. (later ed. ומתיא... ומתיא, read 'מתיא'; Ms. O. מתיא, v. Rabb. D. S. a. l. note 1) until both, the person and the amulet, have been approved; a. e.

מתיא II (preced.) [to diminish, cmp. נקה] to smite, wound.—Targ. Ex. VII, 20. Targ. II Esth. II, 21 מתיא מתיא the serpent will bite him; a. v. fr.—Part. מתיא, מתיא; pl. מתיא, מתיא. Ib. XXI, 19 (Y. מתיא, corr. acc.). Targ. Is. X, 15. Targ. Y. Gen. III, 15; a. e.—Part. pass. pl. מתיא (מתיא). Targ. Is. LIII, 4.—B. Bath. 21^a מתיא מתיא when thou striketh a child, thou must strike it only with a shoe-strap. M. Kat. 17^a מתיא מתיא as soon as thou sayest, 'strike', I shall strike. Shh. 109^b מתיא מתיא (v. Rabb. D. S. a. l. note) when a person struck his neighbor's wife, and she miscarried &c.; a. fr.—V. מתיא.

Ithpe. מתיא to be smitten. Targ. II Sam. XI, 15. Targ. Esth. VII, 9 מתיא מתיא עלוהי 9 (Ezra VI, 11) and hanging thereon he shall be flogged (to death).

מתיא m. (= מתיא) stitcher, fine weaver. Targ. O. Ex. XXVIII, 32. Targ. II Sam. XXI, 19 (some ed. מתיא).—[Targ. Is. LIX, 5 מתיא ed. Wil., read מתיא, or with ed. Lag. מתיא].—Denom.

מתיא, מתיא to interlace, weave. Targ. Is. XIX, 9 מתיא. Targ. II Kings XXIII, 7 מתיא. Targ. Is. LIX, 5 (v. preced.).—Y. Sabb. VII, 10^c top מתיא מתיא when she interlaces (plaits), she is guilty of an act of weaving. Sabb. 148^a; Ber. 24^a; Pes. 42^a; Hull. 58^b, v. מתיא.—[Mata, Targ. Is. XIX, 10 מתיא, some ed., read: מתיא, v. מתיא.]

Ithpe. מתיא to be interwoven, fastened. Sabb. 58^a מתיא מתיא [Mata] Ms. M. a. Ar. (Ms. O. מתיא, v. Rabb. D. S. a. l. note; ed. מתיא ביה מתיא, some ed., corr. acc.) it is fastened to it.

מתיא, מתיא f. (b. h.; מתיא) 1) support, provision. Y. Peah III, 17^d bot. מתיא מתיא he has left for himself something to live on (a permanent source of income). Sifré Num. 159; Yalk. Num. 787 מתיא מתיא markets and a provision store (v. מתיא).—2) [healing] light cicatrization.

ation. Y. Pes. VII, 34^a bot., expl. מתיא (Lev. XIII, 24) מתיא it is and is not healed up (has only a thin covering). Neg. I, 5. Sifra Thazr., Neg., ch. II, Par. 2 מתיא מתיא if the half-healed part of it is as large as a bean. Ib. Par. 5, ch. XI; a. fr.—*3) creatures; מתיא sea-animals. Gen. R. s. 7, end; Yalk. ib. 12 מתיא מתיא who causes the cross-breeding of sea-animals (Tosaf. to B. Kam. 55^a quotes: מתיא מתיא); Y. Kil. I, 27^a bot. מתיא. (corr. acc.).

מתיא, Y. Shh. VI, 23^c bot., read: מתיא, v. מתיא.

מתיא, v. מתיא.

מתיא f. (מתיא; v. מתיא) enervation. Num. R. s. 10 (ref. to Prov. XXXI, 3) מתיא מתיא... מתיא be on thy guard against those things which are (the cause of) the enervation of kings.

מתיא, Gen. R. s. 77 מתיא מתיא (Ar. some ed. מתיא), a corrupt, prob. for מתיא מתיא a mat (bale) of silk; (Cant. R. to III, 6 מתיא של מתיא).

מתיא, pl. of מתיא.

מתיא, מתיא, v. sub מתיא.

מתיא f. (מתיא) pardon. Yoma VII, 1; Sot. VII, 7 על מתיא the benediction offering praise for forgiveness of guilt. Y. B. Kam. VIII, end, 6^c מתיא מתיא will never be forgiven. Shh. 44^b; a. fr.

מתיא I m.=h. מתיא, a wall of loosely piled stones. Targ. Ez. XIII, 10, sq. (ed. Lag. מתיא, Regia מתיא).

מתיא II, v. מתיא.

מתיא I f. (מתיא) striking, wounding. Shh. 91^b (ref. to Deut. XXXII, 39) מתיא מתיא as striking and healing refer to the same person, so do death and life refer to the same person; Yalk. Deut. 946 מתיא (corr. acc.).

מתיא II f. (מתיא I or מתיא) 1) division. B. Bath. 2^b מתיא מתיא may I not say, *m'hitsah* (ib. I, 1) means a division of property?—Answ. מתיא מתיא then it ought to have read, 'they agreed to divide'.—2) partition, wall. Ib. 3^a, v. מתיא; a. e.—Esp. (in Sabbath law) a partition ten handbreadths high, to mark a space off as private ground (רשות היחיד). Erub. VIII, 7 מתיא מתיא if a canal runs through a (private) court, you must not draw water out of it on the Sabbath, unless you made at its entrance and its exit a partition &c.; מתיא מתיא... מתיא the wall over the channel may serve as a legal partition. Ib. 8. Sabb. 101^a, a. fr. מתיא מתיא an overhanging *m'hitsah* (not connected with the ground). Erub. 5^a מתיא מתיא the beam (across an alley) serves as a legal fiction for a *m.* (as if its broadside were prolonged so as to form a partition), v. מתיא; a. v. fr.—3) divided off space, compartment; (for sacred law) camp, precinct, cmp. מתיא. Num. R. s. 4 מתיא מתיא the camp of the priestly division. Macc. 20^a, a. e. מתיא מתיא the limit (the area of Jerusalem) for consuming (the second tithes); מתיא מתיא the limit for protecting it (as having once entered the sacred precinct). Lev. R. s. 26 מתיא מתיא 'with me' (I Sam.

XXVIII, 19) in my division (in heaven). Ib. אין לי רשות. I am not permitted to enter thy compartment. Num. R. s. 20 מחיצתן their compartment.—Gen. R. s. 98 (play on מחיצתו, Gen. XLIX, 23) his camp-fellows (brothers); a. fr.—*Pl.* מחיצות, Erub. 89^a במ' מחיצות when the partitions (between one house and the other) are distinguishable on the roof. Num. R. s. 7 נחני מ' מחיצות the scholars fixed camps (for sacred law); Sifré Num. 1 מני חכמים למ' (v. Kel. I, 9); a. fr.—*Pl.* מחיצתין laws concerning partitions for Sabbath purposes, v. supra. Erub. 4^a; Succ. 5^b.

מחיצותא ch. same, *partition*. Targ. Y. Num. XVII, 13.—Erub. 89^a, v. next w.

מחיצתא (מחיצתא) f. same, 1) *partition, division*. Erub. 92^a מ' דמינכרא מ' (v. Rabb. D. S. a. l. note 60) the partition between the two areas are distinguishable (v. מחיצתא). Sabb. 101^a, a. fr. גוד אדורא מ' imagine the partition continued downward. Erub. 89^a אסיק מחיצתא imagine the partition continued upward, v. נגד; a. fr.—2) (also מחיצתא) *compartment, wing, extension* (cmp. גזרית). Targ. I Kings VI, 6 (not מחיצתא; h. text רציע רציע). Targ. Ez. XLI, 5, 8, sq.; a. fr.—*Pl.* מחיצתא, מחיצתא. Ib. 6, sq. Targ. I Kings I. c. Ib. 15, sq.; a. fr.

מחוק, v. מחוק.

מחוקתא f. (מחוק) 1) *rubbing, blotting out*. Erub. 13^b מחוקתא its preparation consists in washing (the writing) off (Num. V, 23). Y. Sot. II, 18^a bot. מחוקתא is intended to be blotted out. Bab. ib. 18^a; a. e.—2) *scraping*. Y. Sabb. VII, 10^a bot. מחוקתא what scraping was done in the preparation of the Tabernacle?

***מחוקתא** f. pl. (מחוק) a load counted by stricken measures. B. Mets. 80^b (oth. opin.: reduced in weight by being worm-eaten).

מחור m. (b. h.; מחור, cmp. מחור) *exchange, that which is obtained by exchange; price*. Sot. 26^b, a. e. מחור מ' the price obtained from selling a harlot.—[Tosef. Mikv. I, 19 מחור ed. Zuck. (missing in ed.) a corrupt. for מחור, a misplaced gloss to מחור ib.]

מחורתא part. pass. *Af.* of מחור.

מחורתא f. (מחור) *web*. Pes. 42^a מחורתא will thou weave all these things in one web (bring under one category)?; Hull. 58^b מחורתא (corr. acc.); Ber. 24^a מחורתא מחורתא Ms. M. (ed. מחורתא, corr. acc.); Sabb. 148^a מחורתא (v. Rabb. D. S. a. l. note).

מחורתא, v. מחורתא.

מחוק (sec. verb of מחוק II) *to laugh*. Shebu. 34^b; Bets. 14^a, a. e. מחוק עליהם they laughed at it &c.

מחוכיא, Targ. Is. III, 22, read מחוכיא, v. מחוכיא.

מחול (cmp. מחול) [*to blot out, annul*], *to remit (a debt); to forgive, pardon, to forego, renounce*. Keth. 85^b מחול . . . מחול ומחול if one sells a note of indebted-

ness to a neighbor, and then remits the debt, it stands remitted (and the buyer of the note must settle with the creditor). Ib. מחולתא she remitted it. Y. B. Mets. VI, end, 11^a מחולתא להם מוכסין to whom custom officers remitted the fine. Ib. לשם פלוני מחולתא we remitted (the fine) for this man's sake (individually). Ber. 12^b על כל עבדו מחולתא all his sins are forgiven to him. Ib. 32^a עד . . . איני מחולתא I will not leave thee until thou forgivest and pardonest &c.—Sabb. 30^a מחולתא לי על עבדו forgive me that particular sin (the seduction of Bathsheba); מחולתא thou art forgiven; a. v. fr.—*to forego the honor due to one's self*. Kidd. 32^a מחולתא . . . כבודו מחולתא if a father allows a son to omit the acts of reverence due to him, his honor is remitted (the son may avail himself of the permission); מחולתא but if a teacher gives permission &c.; a. fr.—Num. R. s. 19 מחולתא נעשה וכו' for he who is asked to forgive, must not be relentless (v. B. Kam. VIII, 7).

Nif. מחולתא *to be cancelled; to be forgiven, pardoned*. B. Mets. 17^a; Gitt. 26^b, a. e. מחולתא . . . שבעדו . . . שבעדו on a note once given and paid off you cannot raise a loan again, because the security which it contains (v. מחולתא) has once been cancelled. Yoma 88^a מחולתא (his sins) lie ready to be forgiven. Taan. 7^b מחולתא unless Israel's sins are forgiven. B. Kam. VIII, 7 מחולתא אע"פ שרוא נרחק although he pays (the fine for insulting a neighbor), he is not forgiven (by the Lord), until he asks pardon; a. fr.—V. מחולתא.

מחול ch. same. Keth. 86^a . . . מחולתא מחולתא Asheri (מחולתא . . . מחולתא), v. מחול II ch.—Y. ib. XIII, 35^d מחולתא לי הוא מחולתא he might have remitted my debt. Kidd. 32^a מחולתא ליה ליקריה מחולתא, v. preced.

מחולתא ch. = next w., *cavity*.—*Pl.* מחולתא, מחולתא. Targ. Y. I Deut. XXXII, 18 (Y. II מחולתא, read: מחולתא; v. next w.). Targ. Is. II, 19.

מחולתא f. (b. h.; מחולתא) *cavity, cave*. Mekh. B'shall. Amal, s. 2 let me enter the land מחולתא קסריון by the cave Caesarion (Sifré Num. 135 חלל). Tosef. Yeb. XIV, 6 מחולתא מ' של דגים an underground fish pond; Yeb. 121^a; a. fr.—*Pl.* מחולתא, מחולתא. Tosef. Kel. B. Kam. I, 11 מחולתא the underground places under the Temple are not sacred area; Pes. 86^a. Ib.; Tam. 27^b, a. e. מחולתא the caves under the Temple have not been consecrated. Keth. 111^a מחולתא נעשה וכו' underground passages are made for them (v. מחולתא). Ib. מחולתא לא יזכה למ' perhaps he will not be privileged to pass underground. Gen. R. s. 96; a. e.—*Pl.* מחולתא, מחולתא. Pesik. R. s. 31. Gen. R. s. 1, beg. מחולתא עשוי מ' man's body is made with many channels and cavities; Yalk. Ps. 835. Sifré Deut. 319 (play on מחולתא, Deut. XXXII, 18) מחולתא מ' who made thee full of cavities; Num. R. s. 9, beg. מחולתא עשיתי . . . מ' I built you with many cavities, that means the hearts and the kidneys.

מחולתא f. (b. h.; מחולתא) *sickness*. Mekh. B'shall. Vayassa, s. 1 (ref. to Ex. XV, 26) מחולתא אם אין בהם מ' וכו' if there is to be no sickness among them, what healing will they need?

B. Mets. 107^b; B. Kam. 92^b מ' זו מרה 'the sickness' means (affection of) the bile &c., v. חלה.

מחלוקת f. (b. h. מחלקה; חלק) division; separation; difference, dissension, strife, faction. Gen. R. s. 4 למה אין אמר... נבראת המ'... why are not the words 'that it was good' written about the second day of creation?... Because separation was created thereon (Gen. I, 6); אמר מ' שזאת לריוקונו וכ' if to a separation which was made for the establishment and settlement of the world, 'that it was good' cannot be applied, how much less to a separation which tends to the confusion of the world! Ab. V, 17 מ' שזאת לשם שמים a dissension which is carried on for the sake of heaven (of truth, without selfish motives). Ber. 37^a מ' בין המ'... בין המ' how long wilt thou put thy head between contending parties, i. e. why dost thou deviate from the established rule? Ib. 38^b מ' שזאת במ' this has been taught under a controversy of opinion. Y. Peah I, 16^a מ' בעלי מ' people who create strife. Y. Snh. I, 19^c top וכ' in former days there were no conflicting opinions in Israel (they being settled by the Sanhedrin); Bab. ib. 88^b וכ' מ' מ' they allowed no differences to spread &c.; Tosef. ib. VII, 1; Tosef. Hag. II, 9 (pl.). B. Bath. 147^a מ' אל תהיו במ' do not join a political faction. Hor. 11^b מ' מ' (not מ' מ') on account of the contention of Adoniyah (who claimed the right of succession). Ib. כ' מ' בעיא וכ' wherever there was a contest between claimants, anointing was required; a. fr.—Pl. מחלוקת. Sot. 47^b וכ' מ' the factions in Israel became numerous. Tosef. Snh. l. c., v. supra. Meg. 3^a וכ' מ' שלא ירבו מ' in order that dissensions may not spread &c.; a. e.

מחלוקתא ch. same, division.—Pl. מחלוקתא. Targ. Y. I Gen. L, 1.

מחלוקת m. (b. h.; חלה) sharp knife.—Pl. מחלוקת. Y. Yoma III, 41^a top (ref. to Ezra I, 9) מ' מ' mahlafim... means the slaughtering knives.

מחלוקת m., du. מחלוקת, pl. מחלוקת, cmp. מחלוקת a sort of windlass, loops of a rope attached to a heavy slab for rolling over plastered roofing &c., v. מחלוקת. Macc. 9^b (ed. מחלוקת) מחלוקת עד שישמש מחלוקת מידו until the entire ramming machine slips out of his hands (opp. to נפסק the breaking of the rope); Y. ib. II, beg. 31^c (read שיפיל or שיוריד) until he lets go all the loops (expl. = נפסק החבל). Ib. מה דמר ר' until he drops the whole rope) what R. J. says (not המחלוקת) refers to the slipping of the machine; Tosef. ib. II, 3 ed. Zuck. מחלוקת מידו (read: שיפיל... המחלוקת). M. Kat. I, 10 (11^a) מחלוקת (read: מחלוקת) you may plaster over cracks in the roof, or roll them over with a (small) roller, using the hands or the feet, but not with the windlass, v. Y. ib. 81^a top.—[The Var. lect. מחלוקת rests upon a popular transposition, as if from מחלוקת. The interpretation of מחלוקת by commentators as trowel does not fit the context.]

מחלוקתא m. pl., ch. same. M. Kat. 25^b ודווי... אירושא

'מ ed. (Ms. M. למחצלייא, v. Rabb. D. S. a. l. note 80) the statues became smooth (effaced) and they were used as slabs for rolling machines.

מחלוקת, מחלוקת, v. מחלוקת.

מחלת pr. n. f. (b. h.) Mahlath, name of the mother of the queen of demons, v. מחלת. Pes. 112^b; Num. R. s. 12.

מחמם, v. מיתם.

מחמדא f. (חמד) something desirable, treasure. Koli. R. to V, 10 מחמדא דמובדד who loses a dear object.

מחמיר, מחמיר m. (חמיר) sight, appearance, v. מחמיר. Targ. Y. Gen. XXIII, 8. Ib. XLI, 21. Targ. Y. Deut. IV, 6; a. e.

מחמעא m., מחמעא f. (חמע) that which is leavened. Targ. Ex. XII, 19, sq.

מחמצן m. (חמצין) a wash-pit containing ordure &c. to create fermentation. B. Bath. 19^a.

מחמירא (מחמיר) m. (חמיר) a pile of debris, mound (of a ruined place). Targ. Is. XVII, 1 מ' a fortress of debris.—Pl. מחמירא. Targ. Ps. CXL, 11.—V. מחמירא.

מחמירא (popular pronunc. מחמירא), v. מחמירא.

מחנה m. (b. h.; חנה) camp, esp. the encampment of the Israelites in the desert (v. Num. II); transferred to the limits of graded sacredness in Jerusalem (v. מחנה II). Sifre Num. 1 מחנה ישראל the camp of the Israelites (from the gate of Jerusalem to the Temple mount); מחנה מ' the camp of the attendants (priests and Levites, from the Temple mount to the Temple court); מחנה מ' the camp of the Divine Majesty (from the entrance of the court and further). Ib. מחנה מ' the camp of the Ark in the desert (M' לויה); Y. Sot. VIII, 22^b bot.; a. fr.—Pl. מחנה. Sifre I. c. הן מ' הן מ' הן מ' there are three camps of graded sacredness (= מחנות).

מחוסא m. (חוס) mercy. Targ. Is. LXIII, 9. V. מחוסא.

מחוסמית f. (חוס II) polish, glaze. Tosef. Kel. B. Mets. I, 3 וכ' מחוסמית (some ed. 'חוסמ'; R. S. to Kel. XI, 4 מחוסמית, expl. the steel-edge of an axe) its glaze is of an unclean material.

מחוסר m. (b. h.; חסר) need. Cant. R. to VII, 2 לכל מ' כדו מחוסר... כדו מחוסר to each body according to its need; Ber. 29^b.

מחוסר ch. (preced.) defect, shortcoming. Targ. Y. Num. XI, 23.

מחסורייתא f. pl. (preced.) defects (of sight). Bekh. 44^a מ' לא אבל מ' לא but mere defective eye-sight does not disqualify (opp. perfect blindness). Ib. מ' מ' the disqualification from defective eye-sight is derived from דק (Lev. XXI, 20).

מחסיא מ' מחסא pr.n.pl. *Matha M'hasia* (or *Mahseia*, v. Jer. XXXII, 12), prob. a suburb of Sura (v. Berl. Beitr. z. Geogr., p. 45, sq.). Keth. 4^a. Ber. 17^b וב' מ' מ' the (gentile) inhabitants of M. M. are obstinate. Kidd. 33^a. B. Kam. 119^b. Snh. 7^b; Hor. 3^b.

מחסיל מ' מח' adv. (חסל) *complete measure*. Targ. I Kings VII, 26, a. e. (h. text חסיל).

מחפורא m. ch.=next w.—Pl. מחפורין. Targ. Zeph. II, 9 (ed. Wil. מחפור) salt-mines. Targ. Ez. XLVII, 11.

מחפורת f. (חפר) 1) *mine*. Keth. 79^b של צריה מ' an alum-mine.—2) *product of the mine*. Ah. Zar. 33^b (expl. כלי נחר כלל צריה מ' של צריה כלל נחר vessels made of alum crystals.—3) (v. חפירה II) *fruits obtained by digging, bulbous vegetables*. Tosef. Maasr. I, 6 כרי מ' של כרי stored vegetables (some ed. מחפורות pl.).

מחפ"ץ a mnemonical abbreviation for מיתה penalty of death, חוקש fine of one fifth, פדיון not redeemable, and ירים forbidden to non-priests. Yeb. 73^b.

מחפרת (or מחפרת) f. (חפר) *a field which is cleared of trees*.—Pl. מחפרות. Tosef. Shebi. III, 18 ed. Zuck. (Var. מחפרות).

מחפרנא m. (חפר II) *one causing shame*. Targ. Prov. XIX, 26.

מחץ (b. h.; sec. r. of חצץ) *to split, strike*. Pirké d'R. El. ch. XXXIV וכ' מחצתי את ירושלים I struck Jerusalem on the day &c.; Yalk. Deut. 946. Snh. 91^b.

מחצין m. (חצין, v. Jud. V, 11) [*distributor*, emp. בחצין] *ladle for filling vessels out of the well, or the wine- or oil-pit*. Par. V, 5 שולי המ' ה' the sides of a broken ladle. Ab. Zar. 74^b; Y. ib. V, end, 45^b; Tosef. ib. VIII (IX), 1. Toh. X, 7 אם היה וולת מ' if he emptied the pit by using a ladle (to pour into the vessels).—Pl. מחצין. Tosef. Kel. B. Kam. VII, 15.—[Fl. to Levy Talm. Dict. III, 309^a: מחץ, fr. מחץ to stir, emp. Ps. LXVIII, 24.]

מחצא v. מחצא I.

מחצב m. (חצב) *quarry, mine*. Shebi. III, 5. Ib. 6 מ' פחית מ' if a stone fence is less than ten handbreadths high; it comes under the category of a quarry. Y. ib. 34^c bot. שביני וכ' a quarry situated between two estates. Ex. R. s. 15 וכ' המ' ברוך המ' blessed the quarry from which it was hewn. Lev. R. s. 26, end לפניו וכ' and they filled the quarry before him with gold Denars. Esth. R. to I, 6 דומ' דומ' this (marble) quarry had not been revealed to any man before &c.

מחצבא ch. same.—Pl. מחצבא. Targ. Jud. III, 26 (h. text פסילים).

מחצה f. (b. h.; חצה) *division, half*. Shek. VII, 1 מ' למ' at an equal distance from each. Hull. 29^a; Pes. 79^a מ' כרוב מ' half to half (if the nation is equally divided between clean and unclean), we treat it as if the majority

were clean. Hull. 28^b מ' על מ' כרוב מ' half (of the vital organ) cut and half uncut is considered as if the larger portion were cut. Lev. R. s. 10 מ' עושה מ' repentance effects half (the atonement); a. fr.

מחצלין, מחצלים pl. מחצל v. מחלץ.

מחצלתא f. v. מחצלתא.

מחצליה v. מחצליה.

מחצלת f. (חצלת) *matting used for partition, covering &c.*, in gen. *mat*. Succ. I, 11 קנים מ' a reed mat. Tosef. ib. I, 10 של שירופא מ'; Succ. 20^a של שיפה מ' a mat of bulrushes. Bets. 36^a וכ' ע"ג וכ' פורסין מ' you may spread a mat over bricks &c.; a. fr.—Pl. מחצלות. Succ. l.c. (expl. חצלות) מ' real mats. Y. ib. II, end, 52^c מחצלות אושא mattings of Usha.—Y. Erub. VII, 24^c top מחצלות (not ליהיה...). Num. R. s. 21 מחצלות; a. fr.

מחצלתא, מחצלתא ch. same. Gen. R. s. 33... חמא מ' בחורא... saw a poor man wrapped in a mat; Yalk. Ps. 727.—Pl. מחצלתא, מחצלתא. Y. Sabb. VII, 10^c top. Y. Ab. Zar. III, 42^c top מ' חפון איקוניה מ' they covered the statues with matting; Koh. R. to IX, 10 [read:] מ' חפון אפיראיקוניה מ'.

מחצרא m. (= מחצרא, v. חצרא) *trumpeter*.—Pl. מחצרא. Targ. II Chr. V, 13. [חצרא, part. pl. v. חצרא.]

מחק (emp. מחה) 1) *to rub out, blot out*. Sabb. VII, 2 וכ' מחק ע"מ וכ' he who rubs out in order to write over the erasure. Sot. 18^a וכ' וכ' כחב אורח אורח וכ' if he wrote (the adjuration of the Sotah) by writing and washing off letter by letter. Ib. וכ' ומחקן לרוד וכ' and washed them off in one cup. Sabb. 75^b אורח גדולה מ' if he erased one large letter. Ib. וזה דומה במחקן וכ' in this case he who erases, is more severely dealt with than he who writes (on the Sabbath); a. fr.—Part. pass. מחוק. Ab. IV, 20 מ' נירי נירי erased papyrus (palimpsest).—2) *to scrape, smooth*. Sabb. VII, 2 (73^a) המעבר והמחקן. Mish. a. Y. ed. (Bab. והמחקן) he who tans its skin, and he who scrapes it. Y. ib. 10^c bot. מ' מ' is guilty of an act coming under the category of scraping. Ib. 10^a המחקה he who planes the beam; a. fr.—3) *to level, strike*. B. Bath. V, 11 ימחוק... למחוק, v. ג'דש. Sabb. 153^b; Tosef. ib. I, 17 מחקי סאה they made the measure (of laws passed) just even (so that anything added would make it overflow), opp. ג'דש; Y. ib. I, 3^c; a. fr.—V. מחוק.

Nif. מחק to be blotted out. Sot. II, 4, v. מחה. Ib. 18^a קודם שנמחקת מגילה before the roll (containing the adjuration of the Sotah) has been washed off. B. Bath. 164^a נ' בן שני ימים נ' בן יומי an erasure of one day's standing, נ' בן שני ימים an erasure two days old; a. e.

Pi. מחק to smooth, shave. Sabb. 73^a, v. supra. Y. ib. VII, 10^d top מ' מ' מ' מ' is guilty of an act coming under the category of scraping; a. fr.

מחוק, מחוק ch. same, 1) *to blot out, wash off, erase*. Targ. Num. V, 23.—B. Bath. 164^a וכ' וימחא מחיק ליה וכ' he may erase it and write over it what he may choose. Ib. ולמחוק ולמחוק let one erase (some writing) and compare;

מִתְחַתֵּם II.—Targ. Josh. X, 10. Targ. Y. Ex. IX, 27 (ed. Amst. (מִתְחַתֵּם). Ib. XXIII, 25 (מִתְחַתֵּם), v. מִתְחַתֵּם; a. fr.—Pl. מִתְחַתֵּם. Targ. O. Deut. XXVIII, 59 (Y. מִתְחַתֵּם); a. fr.—Targ. Y. Lev. XXVI, 18 (מִתְחַתֵּם).—Targ. Prov. XX, 30 (מִתְחַתֵּם) (ed. Lag. מִתְחַתֵּם, Var. מִתְחַתֵּם, corr. acc.); Targ. Y. Deut. XXIX, 21 (מִתְחַתֵּם) (fr. מִתְחַתֵּם).—[V. מִתְחַתֵּם.]

מִתְחַתֵּם f. (b. h.; חֲתָה) 1) *coal-pan*. Kel. II, 3 פרוצה מ' a coal-pan the rims of which are broken off (having a flat plate only), opp. ib. 7 שלמה מ'. Yoma V, 1; a. e.—2) *snuff-dish*.—Pl. מִתְחַתֵּם. Men. 88^b ומִתְחַתֵּם וּמִתְחַתֵּם וּמִתְחַתֵּם were not made out of the *Kikkar* of gold; Yalk. Ex. 369; a. e.

מִתְחַתֵּם, מִתְחַתֵּם, v. מִתְחַתֵּם.

מִתְחַתֵּם, מִתְחַתֵּם, v. מִתְחַתֵּם.

מִתְחַתֵּם, v. מִתְחַתֵּם.

מִתְחַתֵּם f. ch. = h. מִתְחַתֵּם. Targ. O. Num. XVII, 11 (Y. מִתְחַתֵּם). Targ. II Chr. XXVI, 19; a. fr.—Pl. מִתְחַתֵּם, מִתְחַתֵּם. Targ. Num. XVI, 6; 17. Ib. XVII, 2 (Y. ed. Amst. מִתְחַתֵּם, corr. acc.). Targ. Y. ib. 13; a. e.

מִתְחַתֵּם m. (מִתְחַתֵּם) *declivity*. Targ. Josh. VII, 5 (h. text מִתְחַתֵּם); a. e., v. מִתְחַתֵּם.

מִתְחַתֵּם f. (b. h.; חֲתָה) *breaking in, breach*. Snh. VIII, 6 מ' יודון וכ' he who breaks in is judged (allowed to be killed with impunity) on account of what he will do. Ib. 72^a; Yoma 85^b דמ' טעמא דמ' what is the reason of the law allowing to kill one breaking in (Ex. XXII, 1)?—Snh. 72^b וכ' גגו וכ' the text speaks only of breaking in, whence can it be proven that the thief found on one's roof &c. may be killed?—Ib. וכ' מִתְחַתֵּם his breaking in serves the place of forewarning (he knew what he might expect). Ib. 103^a (ref. to יודון, II Chr. XXXIII, 13, v. S. Baer, Liber Chron., p. 126, a. Rabb. D. S. to Snh. l. c. note 200) עשה לו' הק' בה כמין מ' וכ' the Lord made for him an opening in the heaven to receive him &c.; (Pesik. Shub., p. 162^b חֲתָה). Midr. Till. to Ps. CXVIII, מ' מ' מה מצא מ' מ' what has he found in our possession (taken) from the place we broke into? Ib. דמ' זו חֲתָה the place broken into is the City (of Jerusalem); a. e.

מִתְחַתֵּם ch. same. Targ. O. Ex. XXII, 1. Targ. II Chr. XXXIII, 13 (v. preced.).—Snh. 72^b וכ' וכ' I should kill any one that would break into my house, except &c.—Ber. 63^a (prov.) מ' רחמנא קריי En Ya'akov (missing in ed.; Ms. M. 2 דא' יגרא, v. Rabb. D. S. a. l. note 40) the thief at the entrance of the breach calls on the Lord for help.—Pl. מִתְחַתֵּם. M. Kat. 25^b; Snh. 109^a (Ms. F. מִתְחַתֵּם, v. Rabb. D. S. a. l. note 50), v. יודון.

מִתְחַתֵּם m., מִתְחַתֵּם f., v. מִתְחַתֵּם.

מִתְחַתֵּם, v. מִתְחַתֵּם.

מִתְחַתֵּם m. (b. h.; טאטא) *broom*. Gen. R. s. 79, end, v. מִתְחַתֵּם; Y. Meg. II, 73^a bot., v. מִתְחַתֵּם.

מִתְחַתֵּם, מִתְחַתֵּם, v. מִתְחַתֵּם.

מִתְחַתֵּם m. pl. (v. next w.), מ' (בירה) *slaughtering place* (in the Temple). Eduy. VIII, 4, a. e.—Kel. XV, 6; Tosef. ib. B. Mets. V, 7, v. מִתְחַתֵּם.

מִתְחַתֵּם m. pl. (טָבַח) *slaughtering; slaughtering place* (in the Temple). Midd. III, 5 (Mish. ed. מִתְחַתֵּם). Ab. V, 5 (Strack a. other pointed ed. read מִתְחַתֵּם).

מִתְחַתֵּם c. (טָבַע II) 1) *coin, medal* (v. מִתְחַתֵּם). B. Kam. 97^a sq. על המ' ונפסלה המ' if one loans money in a certain coin, and that coin was afterwards repealed, וכ' הויצא וכ' he must pay him in the present legal coin. Ib. על המ' ודוסיפו עליו if one loans &c., and the coin was in the meantime made larger (heavier), נורח לו' מ' הויצא וכ' B. Mets. 45^b, sq., v. חֲלִיפִים.—B. Kam. l. c. מ' של א' the Abraham medal; a. fr.—Pl. מִתְחַתֵּם. B. Mets. II, 2 זה וכ' מ' שלוש מ' שלוש מ' שלוש מ' three coins of three different kings; a. fr.—Ab. d'R. N. ch. XVIII מ' מ' עשה כל הוורה כולה מ' (v. ed. Schechter note 5) he assorted the entire law (like) coins, i. e. systematized.—2) *type* (of prayers, documents), *formula*. Y. Ber. V, 9^b וכ' מ' שלא רשמי מִתְחַתֵּם של וכ' that you do not change the formula of a benediction. Ib. bot. מ' ברכה מ' he recites the regular form of the benediction. Ib. VI, 10^b bot. מ' כל המשנה על המ' וכ' (read מ' he who changes the formula of prayers which the scholars have fixed. Gitt. 5^b, a. e. וכ' כל המשנה מ' וכ' he who changes the formulas of documents &c. Y. Meg. III, end, 74^c מִתְחַתֵּם משה הרקין מִתְחַתֵּם של וכ' Moses introduced as a type of prayer, O God, the great &c.; a. fr.

מִתְחַתֵּם ch. same, *coin, medal*. Targ. II Esth. III, 9 מ' עבדי עבדי workers in the mint. Targ. Esth. IX, 4 מִתְחַתֵּם his medal (h. text מִתְחַתֵּם); cmp. מִתְחַתֵּם.

מִתְחַתֵּם, v. מִתְחַתֵּם.

מִתְחַתֵּם f. (b. h.; נָטָה) *couch, bed, frame, bier*. Ned. VII, 5, v. מִתְחַתֵּם. Ib. 56^a, a. fr. מִתְחַתֵּם אור מִתְחַתֵּם v. מִתְחַתֵּם, חכופה אור מִתְחַתֵּם a bed designated for the exhibit of garments (not slept upon); Snh. 20^a. Ber. III, 1 מ' נושאי המ' those carrying the bier; a. fr.—מ' של גילה, מ' גלילה, מ' גלילה. Sabb. 47^a, v. מִתְחַתֵּם I.—Pl. מִתְחַתֵּם. Ned. 56^a; a. fr.—Trnsf. *family, offspring*. Lev. R. s. 36 מִתְחַתֵּם מִתְחַתֵּם his bed was perfect, his children were all righteous; Sifra B'huck., Par. 2, ch. VIII. Ber. 60^b. Pes. 56^a מִתְחַתֵּם perhaps there is a blemish in my family; a. e.

מִתְחַתֵּם m. (b. h.; נָטָה) 1) *staff*. Ab. V, 6 מ' המ' the staff of Moses. Ex. R. s. 3 מ' שריריטני בו' the staff with which thou shalt chastise him. Ib. 'the signs which I placed in thy hands' (Ex. IV, 21) מ' זה המ' that means the staff; a. fr.—2) *tribe*. Tosef. R. Hash. III (II), 3 ומ' מ' שלש על כל מ' ומ' three notes for each tribe; Y. Succ. V, 55^c.

מִתְחַתֵּם, v. מִתְחַתֵּם.

מטה adv. (b. h.; מט fr. מטה, a. ה locale) *downward*, (used as a noun) *below*. Tanh. B'shall. 23 של מטה אש של מ' through the fire from above were his wheels below ignited; (Yalk. Ex. 235 שלמעה... שלמעה, v. infra). Hag. II, 1 (11^b) למ' מה למעלה ומה למ' what is above (in heaven) and what is below (in the nether world, Rashi: above the Hayoth, below the Hayoth, v. תורה). Tosef. Ber. V, 5 הרימנו למ' שלישי לו למ' he who is the third in rank reclines below him (v. Sm. Ant. s. v. Triclinium); a. fr.—Euphem. for מעלה in order to avoid a blasphemous expression: B. Kam. 79^b של מ' וואון של מ'... וואון של מ' he treated, if one may say so, the divine eye as if did not see, and the divine ear as if did not hear.—Frequ. Y. Yoma VII, 44^b של מ'... של מ' כשיררו של מעלן as the service in heaven, so is that on earth; Lev. R. s. 21, end (not שוררו). Y. R. Hash. II, 58^b ב'ד שלמ' the court on earth; a. fr.

מטהרת f. (טהר) *water pipe of a bath, gutter*. Mikv. VI, 11; Tosef. ib. V, 8. Ib. VI, 4 'וכ' שלה ו' when the gutter of the bath opens into private ground.—Pl. מטהרת. Tosef. Erub. XI (VIII), 9.

מטהר f. (טהר) *inclining (the ear &c.), favor*.—מ' בעי מ' to ask a favor, beg. Targ. Y. Ex. XI, 8. Targ. Ps. LXXII, 12.—Yoma 87^a (in Hebr. diction.) 'וכ' המבקש מ' he who begs his neighbor (to forgive him).—במ' במקרה (emp. I pray. Targ. Y. Gen. XLIII, 20. Targ. Y. I ib. XLIV, 18. Targ. Y. Ex. XXXII, 31; a. fr.—Yoma 72^b במ' מיניכו I beg of you. Snh. 97^a במ' בעינא מיניכו ed. (Ms. M. במ' מיניכו); a. fr.

מטהר f. (b. h.; טהר) *yarn*. Midr. Till. to Ps. LXXIII, 4.

מטויאתא f. (טוי) *spider*. Targ. Job VIII, 14 מ' ב' (Ms. מטויאתא) spiderweb.

מטורר, v. טהר.

ממולמל f. (מול) 1) *plumb-line*. Kel. XII, 8 מטוט' Ar. a. Mish. (some ed. מטוטל; ed. Dehr. מטוטל; Talm. ed. מטוטל); Tosef. ib. B. Bath. VII, 12 מטוטל. Kil. VI, 9 מטוטל (Ms. M. מטוטל) as if a plumb-line were suspended on it (take the vertical line).—2) *stem with foliage attached to a fruit*.—Pl. מטוטל (comp. מטוטל). Y. Ab. Zar. I, 39^d מטוטל pine cones with their attachments (so that they can be used for the thyrsus, v. Sm. Ant. s. v. Thyrsus).—3) (comp. מטוטל) *a pad or cushion made of pieces of cloth*. Sabb. V, 3 במ' גמל במ' the camel must not be taken out (on the Sabbath) with the pad on his back; expl. Y. ib. 7^b bot., v. גמל. Bab. ib. 54^a הקשורה במ' the pad tied only to his tail (hence liable to slide down); Tosef. ib. IV (V), 3 במ' החלייה ו' with the pad hanging (loosely lying) on his hump to let the air strike through; ib. [read:] במ' הקשורה לו בונבו אבל יוצא' הוא במ' הקשורה לו בונבו [read:] במ' ו' ובחטרו ו'—Tam. V, 4 ו' כמין מ' ו' there was on the top of the lid (of the coal pan) a sort of pad (with which to handle it). Tosef. Sabb. VI (VII), 1 ו' הקושר מ' ו' he who

ties a pad to his hip (a superstitious custom).—Pl. מטוטל v. supra.

מטוריאה, Ber. 44^b, v. טרי II.

מטורל I (מטורל) m. (מטורל) *moving, march* (=h. מטור). Targ. O. Deut. X, 11 (ed. Berl. מטור), v. מטורל II.

מטורל II (מטורל) m. (מטורל) *moving, march* (=h. מטור). Targ. O. Deut. X, 11 (ed. Berl. מטור), v. מטורל II.

מטורל II m. h. (מטורל) *handkerchief*.—Pl. מטורל. Yalk. Gen. 7; Yalk. Ps. 848 'ובמ' and by waving handkerchiefs (for salutation); Gen. R. s. 5; s. 28 מטורל, מטורל (corr. acc.).—V. מטורל.

מטורל III (מטורל) m. (מטורל) 1) *weight, burden* (h. מטור). Targ. O. Num. XI, 11 (ed. Amst. מטור). Targ. ib. IV, 27 (O. ed. Amst. מטור, read: מטור). [Ib. 24 למטור ed. Berl., ed. Amst.; Y. מטור, infn. of מטור].—Targ. Y. I ib. XXV, 8 מטור through the weight (of the two bodies); a. fr.—Y. Hag. I, 77^b top מטור... מטור והיון מתכונין... מטור they (the Romans) made them carry loads (on the Sabbath), and they (the Jews) arranged it so that each two persons should carry one load.—Pl. מטור. Targ. Is. XLVI, 1.—Y. Hag. I. c.—2) *burden of prophecy*. Targ. Is. XXI, 1 Rashi מטור (ed. מטור); Y. Taan. IV, 69^b top מטור a heavy burden of prophecy (charge) against Arabia. V. מטור.

מטורלמל, v. מטורל.

מטורלמל f. 1) *booth*, v. מטורלמל. —2) (with suff. of personal pronoun) *on account of*, v. מטורל.

מטורלמל, v. מטורל I.

מטורלמל, v. מטורלמל.

מטורלמל, v. מטורל.

מטורלמל or **מטורלמל** m. (מטורל I, v. Targ. Y. Gen. XV, 6) *rebellion, reproach*. Targ. Job I, 22 מ' מ' Ar. s. v. מטור² (ed. מטור, מ' מ', fr. מטור II, *sinful* words; h. text מטור).

מטורלמל, v. מטורלמל.

מטורלמל m. (מטור) *grinding mill* for olives. Ex. R. s. 36, beg.

מטורלמל f. (מטור II; comp. מטור Ps. LI, 8) *kidney, loin*. Gitt. 69^b אהא מטוריה ו' אהא מטוריה ו' (Ar. ed. Koh. מטוריה, some ed. מטוריה) on this (his) loin and... on the other loin.

מטליה, Lam. R. to III, 7, v. מטליה.

מטליה f. (מטל) protection, shade. Targ. O. Lev. XXIII, 43 Ms. (v. Berl. Targ. O. II, p. 37), v. מטליה.

מטליה f. (מטל) patch, strip; lining. Kel. XXVII, 12 'מטליה even a new piece of that stuff. Y. Meg. I, 71d top 'מטליה and is mended by underlining a patch. Gen. R. s. 4, beg. לרקיע מטליה let there be made a lining to the firmament (be made stronger). Kel. XXVI, 2 מטליה (R. S. מטליה) if he underlined the bag. Tosef. Ohol. XIV, 6; Zeb. 94a; a. fr.—Trnsf. a strip of land. Lam. R. to III, 7 (ref. to גדר בערי וכו' (not מטליה) that means the Samaritan enclave (between Galilee and Judaea).—Pl. מטליה. Ib. introd., end 'מטליה they planted the land by strips (not the whole at a time); Y. Keth. XII, 35b top מטליה מטליה the land was burned up strip-wise; Y. Kil. IX, 32c; Pesik. Dibré, p. 114a; (Yalk. Dan. 1066 מטליה). Lam. R. introd. (R. Abbahu 3, ref. to Ez. XXIV, 6) מטליה מטליה they were exiled by districts (not all at once); Yalk. Ez. 362.—Dimin. מטליה, מטליה; pl. מטליה, מטליה. Sabb. 125a 'מטליה וכו' (Ar. מטליה) strips of less than three square handbreadths; Succ. 16a; B. Bath. 20a; a. e.—Yalk. Dan. 1066, v. supra.

מטליה m. (מטל I) shelter, hut, booth. Targ. Ps. X, 9 (Ms. מטליה).—Y. Succ. III, beg. 53c מטליה עביר ליה מטליה put up a festive booth for himself in the street.—Pl. מטליה. Targ. O. Lev. XXIII, 42 (ed. Amst. מטליה, corr. acc.). Targ. II Sam. XI, 11; a. fr.

מטליה f. same. Targ. Is. I, 8. Targ. Jon. IV, 5. Targ. Y. Lev. XXIII, 42; a. e.—Constr. מטליה. Targ. O. ib. 43 מטליה (Ms. I מטליה, III מטליה pl.). Targ. Is. IV, 6.—Esp. festive booth, Succah. Succ. 3a מטליה מטליה Ms. M. (ed. מטליה, v. Rabb. D. S. a. l. note) at the entrance of the Succah. Ib. 28b 'מטליה in the Succah, בר מטליה without the Succah (in the house &c.). Y. M. Kat. III, 82a מטליה מטליה if his (the mourner's) Succah is small; a. fr.—[Treat. S'mah. ch. XI, end מטליה מטליה the watchman's hut in the vineyard—a mistaken gloss to אודיירי, which found its way into the text; v. M. Kat. 27a, a. אודיירי].—Pl. מטליה. Targ. O. Lev. I, c, v. supra. Targ. Gen. XXXIII, 17 (Y. מטליה).

מטליה I m. javelin, v. מטל.

מטליה II m. (מטל, נטל, cmp. מטליה) journey (h. מטע). [Targ. Is. XXI, 1 מטליה Kimhi, v. מטליה].—Pl. מטליה, constr. מטליה. Targ. Num. XXXIII, 1; a. fr.

מטליה f. diminutive of מטליה, q. v.

מטליה f. (מטל) limping. Keth. 103b (to Levy who was lame) מטליה מטליה do we need thee and thy limping (lame remark)?

מטליה, v. מטליה.

מטליה, v. מטליה.

מטמעה m. (מטע) decline, use of the root. Tosef. B. Mets. VI, 18 (ref. to מטע, Ps. XV, 5) מטמעה (ed. Zuck. מטמעה) we know not in what sense this 'decline' is meant; Y. ib. V, end, 10d מטמעה; [Yalk. Ps. 665 מטמעה this yimmat &c.].

מטמעה m. (b. h.; מטע) secret chamber, treasury; treasure.—Pl. מטמעה. Num. R. s. 9 לרוך מטמעה the inhabitants of the city began to put their gold and silver in the secret chambers of the fortress; Tanh. Naso 5. Lev. R. s. 1 מטמעה מטמעה he goes (to her) through secret walks (of the palace), v. next w. Cant. R. to I, 1, v. מטמעה; a. e.

מטמעה f. (preced.) secrecy.—Pl. מטמעה. Tosef. Dem. II, 9 מטמעה מטמעה (Var. מטמעה, corr. acc.) if they repent in secret, opp. בפרהסיא; Ab. Zar. 7a; Bekh. 31c.—Lam. R., introd. (R. Josh. 1) מטמעה מטמעה (some ed. מטמעה) they worshipped idols in secret; Yalk. Ez. 348.—Gen. R. s. 52 מטמעה מטמעה he goes to her in secret; ib. s. 74 (v. preced.). Ib. s. 17 מטמעה מטמעה why did he do it secretly (while Adam was asleep)?—Pesik. R. s. 8 whatever a man does מטמעה מטמעה in secret, in the dark or openly; Yalk. Prov. 959. Pesik. R. I. c. מטמעה מטמעה whatever is hidden in the secret chambers (of the heart); a. e.

מטמעה f. (preced.) treasure in charge. Snh. 100b (quot. fr. Ben Sira) מטמעה מטמעה a daughter is to her father a false treasure (causing anxiety).—Pl. מטמעה. Midr. Till. to Ps. CXIX, 17.—V. preced.

מטמעה, v. מטמעה.

מטמעה, Y. B. Bath. VI, end, 15c, v. מטמעה.

מטמעה m. (מטע) 1) hiding place. Targ. Is. XXXII, 14.—2) hidden object.—Pl. מטמעה. Targ. Ob. 6; Targ. Jer. XLIX, 10 (some ed. מטמעה).

מטמעה f. (preced.) hiding place, hidden place. Targ. Is. XXII, 8 (h. text מטמעה).—Pl. מטמעה. Targ. I Sam. XXIII, 23 (not מטמעה; h. text מטמעה). Targ. Jud. VI, 2 (not מטמעה; h. text מטמעה).

מטמעה, Nithpa. מטמעה (contr. of מטמעה, v. מטמעה) to be crumbled, reduced to atoms. Erub. 80b, v. מטמעה.

מטמעה ch. (v. מטע) to make shaky. Part. pass. מטמעה. Lam. R. introd. (R. Hän. 2) (expl. מטמעה, Prov. XXV, 19) מטמעה a wavering walk; v. מטמעה.

מטמעה, v. מטמעה.

מטמעה, v. מטמעה.

מטמעה m. (מטע) sinking; (with שמשא) sunset; west. Targ. Y. Deut. XI, 30 (ed. Amst. מטמעה). Ib. XXI, 23 מטמעה. Targ. Ps. CXIII, 3.—Pl. מטמעה. Y. R. Hash. II, end, 58b מטמעה מטמעה (corr. acc.) fourteen sunsets. Gen. R. s. 63 מטמעה מטמעה Ar. (ed. מטמעה, corr. acc.) on Friday at sunset.

aversion.—מִחֻמָּה מִ, v. מִקְפָּצָה. Y. Maas. Sh. II, 53^b bot.; Y. Sabb. XIV, 14^a מִיָּאֻסָּא דִּיאָּה it is a nauseous manipulation (and therefore forbidden on the Sabbath, v. מִקְפָּצָה).

מִיָּאֻסָּא מִיָּאֻסָּתָּא ch. same. Y. Maas. Sh. II, 53^b bot.; Y. Sabb. XIV, 14^a מִיָּאֻסָּא בְּנִיחָּהּ מִ what is the practical difference between them? It lies in the applicability of the Sabbath law concerning repulsive things, v. preced.

מִיָּאֻמוֹס, Lam. R. to III, 13 Ar., v. מִיָּמוֹס.

מִיָּאֻשָּׁא, v. מִיָּשָׂא.

מִיָּאֻשָּׁן, v. מִיָּשָׁן.

מִיָּבֵלָּא, v. מִיָּבֵל.

מִיָּגָּדִי, v. מִיָּגָּדִי.

מִיָּגָּן, v. גָּן.

מִיָּגָּס, v. גָּס.

מִיָּגָּזִין, Y. Sabb. VI, 8^b bot., v. מִיָּגָּזִיאָּ.

מִיָּגָּזִיאָּ, v. מִיָּגָּזִיאָּ.

מִיָּגָּס, v. גָּס.

מִיָּגָּס, v. גָּס.

מִיָּגָּרִי, Targ. Y. Ex. XV, 19 some ed., read: מִיָּגָּרִי, v. מִיָּגָּרִיאָּ.

מִיָּדְבָּא, (b. h.) pr. n. pl. *Medeba*, a town on the Eastern side of Jordan. Mikv. XII, 1.

מִיָּדְהָּ, v. מִיָּדְהָּ.

מִיָּדְיָּ m. (comp. of מִיָּדְיָּ or מִיָּדְיָּ a. מִיָּדְיָּ or מִיָּדְיָּ) [*whatever it may be, something, anything*]. Targ. Job VI, 6 (sec. vers.). Targ. II Esth. I, 9.—Gitt. 56^b מִיָּדְיָּ מִיָּדְיָּ מִיָּדְיָּ ask something of me that I may grant thee. Hor. 13^b מִיָּדְיָּ מִיָּדְיָּ (Ms. M. מִיָּלְחָּא) is perhaps something (a conspiracy against me) going on at college? Snh. 38^a מִיָּדְיָּ מִיָּדְיָּ and they did not speak at all. Gitt. 14^a מִיָּדְיָּ מִיָּדְיָּ there was no surplus whatever in his account. Sabb. 62^b מִיָּדְיָּ מִיָּדְיָּ and he said nothing to him (did not object). Ib. מִיָּדְיָּ מִיָּדְיָּ whatever is connected with enjoyment. Erub. 103^b מִיָּדְיָּ מִיָּדְיָּ and there is nothing more to be said against it; a. v. fr.—Gen. R. s. 91 מִיָּדְיָּ מִיָּדְיָּ (ed. Wil. מִיָּדְיָּ) if we find that he argues with us about an affair of custom; Yalk. ib. 148 מִיָּדְיָּ מִיָּדְיָּ (corr. acc.).—2) (comp. of מִיָּדְיָּ a. מִיָּדְיָּ) [*is there? will he, will it? is it?* &c. Ab. Zar. 53^b מִיָּדְיָּ מִיָּדְיָּ will the war of Joshua come up again?; a. fr.—Shebu. 20^b, a. fr. מִיָּדְיָּ מִיָּדְיָּ is this an argument?, v. מִיָּדְיָּ מִיָּדְיָּ.—אֲרִיָּא מִיָּדְיָּ מִיָּדְיָּ something which can be placed by the side of, because it is analogous to. Nidd. 3^a מִיָּדְיָּ מִיָּדְיָּ because it is like the sensation of &c. Hull. 19^a; a. fr.—[Not to be confounded with מִיָּדְיָּ out of the power of, v. מִיָּדְיָּ.]

מִיָּדְלָּא, v. מִיָּדְלָּא.

מִיָּדְמָּ m. (= מִיָּדְיָּ, with enclitic מִ for מִ) *anything*. Targ. Prov. XXVII, 7 מִיָּדְמָּ מִיָּדְמָּ (ed. Lag. דְּמִרְדָּחָּא; Ms. מִיָּדְמָּ, corr. acc.) anything however bitter.

מִיָּדְמָּכָּא, v. מִיָּדְמָּכָּא.

מִיָּדְעָּם, v. מִיָּדְעָּם.

מִיָּדְקָּ, v. מִיָּדְקָּ.

מִיָּדְהָּ, מִיָּדְהָּ (contr. of מִיָּדְהָּ or מִיָּדְהָּ a. מִיָּדְהָּ) [*whatever it be, be it as it may, however, at all events*]. B. Kam. 106^b מִיָּדְהָּ מִיָּדְהָּ מִיָּדְהָּ Ms. M. (ed. מִיָּדְהָּ מִיָּדְהָּ) now, however, you see, he has not confessed. B. Mets. 84^b מִיָּדְהָּ מִיָּדְהָּ in knowledge, at all events, (even according to thy own admission) he was thy superior, (though) I do not know (cannot judge). Sabb. 125^a מִיָּדְהָּ מִיָּדְהָּ I do at least admit that &c., v. מִיָּדְהָּ מִיָּדְהָּ. Nidd. 6^b מִיָּדְהָּ מִיָּדְהָּ at all events it says 'loaves of T'rumah'; a. v. fr. [Not to be confounded with מִיָּדְהָּ from this, v. מִיָּדְהָּ.]

מִיָּדְהָּ (preced.) [*be it as it may, but*]. Snh. 39^a מִיָּדְהָּ מִיָּדְהָּ Ms. M. (ed. omit מִ) very well; but we &c. Ib.; Ab. Zar. 10^b מִיָּדְהָּ מִיָּדְהָּ thou spoked well, but (there is a law that) he who defeats the King &c.; a. fr.—[Ib. 41^a מִיָּדְהָּ מִיָּדְהָּ, read with Ms. M. מִיָּדְהָּ.]

מִיָּדְהָּ = מִיָּדְהָּ. Targ. I Sam. XXV, 34; 36, a. e. ed. Lag., v. מִיָּדְהָּ.

מִיָּדְהָּ, v. מִיָּדְהָּ.

מִיָּדְיָּ (not מִיָּדְיָּ) m. (μαῖουμᾶς, S., majuma) *May-day; largess (to soldiers); a kind of mock sea-fight* (in Rome). Tanh., ed. Bub., Sh'mini 8; Num. R. s. 10 מִיָּדְיָּ מִיָּדְיָּ each tribe had its own May-day. Midr. Till. to Ps. XVIII, 13 [read as in ed. Bub.]: מִיָּדְיָּ מִיָּדְיָּ but when he (the King) goes out to celebrate his majuma; Yalk. Sam. 160 (Pesik. R. s. 21 מִיָּדְיָּ מִיָּדְיָּ; Ex. R. s. 29 מִיָּדְיָּ מִיָּדְיָּ; Sifré Num. 102 מִיָּדְיָּ מִיָּדְיָּ).—[Pl. מִיָּדְיָּ מִיָּדְיָּ. Lev. R. s. 5 Ms. M. (ed. מִיָּדְיָּ מִיָּדְיָּ).]

מִיָּדְשָׁבִי, 1) (adv.) *seated, in a sitting position*, opp. מִיָּדְשָׁבִי. Shebu. 38^b, v. מִיָּדְשָׁבִי. M. Kat. 20^b מִיָּדְשָׁבִי מִיָּדְשָׁבִי he recalled to mind that he had rent his garment while seated; a. fr.—2) *sedate, collected*, v. מִיָּדְשָׁבִי.

מִיָּדְשָׁבִי f. pl. (homiletically=מִיָּדְשָׁבִי) *hundreds, (at least) two hundred*. Num. R. s. 13 (play on קִימָּיִת, Lev. XXVI, 13) מִיָּדְשָׁבִי מִיָּדְשָׁבִי a height of hundreds (Tanh. B'resh. 6; ed. Bub. 18 מִיָּדְשָׁבִי מִיָּדְשָׁבִי). Num. R. l. c. מִיָּדְשָׁבִי מִיָּדְשָׁבִי (not קִימָּיִת) *kom* (=קִימָּיִת) is one hundred cubits, *meyoth* is two hundred (which combined makes three hundred); Gen. R. s. 12; Tanh. l. c.

מִיָּדְשָׁבִי, v. מִיָּדְשָׁבִי.

מִיָּדְשָׁבִי, v. מִיָּדְשָׁבִי.

מִיָּדְשָׁבִי, v. מִיָּדְשָׁבִי.

מִיָּדְשָׁבִי, v. מִיָּדְשָׁבִי.

29^b.—*Pl.* מִישָׁין *fruits of the mayish.* Gen. R. s. 72, beg. (expl. הַדְרָאִים).

מִישָׁא, v. מִישָׁא.

מִיָּה, v. מִיָּה.

מִיָּה, v. אָרָא.

מִיכָאֵל pr. n. (b. h.) *Michael*, name of an angel. Targ. Job XXV, 2 (sec. vers.). Targ. Ps. CXXXVII, 7; a. e.—Hag. 12^b הַשֵּׁר הַגְּדוֹל מ' M., the great chief; Men. 110^a. Y. Ber. IX, 13^a bot. one in distress וְכ' לֹא יִצְוֶה לֹא לֹא cries not to M. nor to Gabriel, but &c.—Num. R. s. 2; Pesik. R. s. 46 מ' הַרִי כֹאֵל וְאֵין כֹּאֵל מִי Michael is a combination of *mi* (Ex. XV, 11) and *kael* (Deut. XXXIII, 26); a. fr.

מִיכָה I (b. h.) pr. n. m. *Micah*, 1) M., the owner of an idolatrous temple (Jud. XVII). Esth. R. to III, 7 עָשָׂן מ' ; Snh. 103^b פָּסְלוֹ שֶׁל מ' the image put up by M.; ib. עָשָׂן מ' the smoke rising from the sacrifices to the image &c.—Ib. 101^b, v. מִכְמָךְ. Shebu. 35^b חוֹל מ' . . . כָּל שְׁמוֹת . . . כָּל שְׁמוֹת מ' all divine names mentioned in connection with M. (Jud. I. c.) are profane (not names of the Lord). Pes. 117^a פִּיִּסְלוּ מ' with Micah's image at Bekhi, the Israelites should have sung the Hallel?—Ex. R. s. 41; a. fr.—2) M., the prophet. Lev. R. s. 10 וְכ' I sent M. and they smote him. Macc. 24^a וְהִעֲמִידוּן מ' M. came and based all the laws of the Torah on three principles; a. e.

מִיכָה II f. (מִיָּה) *decline, reduction to poverty.* B. Mets. 114^a מִי גָמַר מ' מִי מִעֲרִיבִין מ' can an analogy between assessments of vowed values and assessments in cases of indebtedness be based on the use of the root מִיָּה (Lev. XXVII, 8 a. XXV, 35)?

מִיכֻלָּה f. (אָכַל I) *food, meal.* Targ. Prov. XXIII, 3. Ib. IV, 17 (ed. Lag. a. oth. מִיכֻלָּה); a. e.

מִיכֻלָּה, v. מִיכֻלָּה.

מִיכָל pr. n. f. (b. h.) *Michal*, daughter of Saul and wife of David. Tosef. Sot. XI, 15; Snh. 19^b. Ib. 21^a. Midr. Sam. ch. XXV; a. e.—Erub. 96^a בַּת כּוֹשִׁי מ' daughter of Saul(?), v. comment.

מִיכָלָא I m. (אָכַל I) 1) *food.* Targ. Lev. XI, 34. Targ. Jud. XIV, 14; a. e.—Pes. 114^a מִיכָלָא, v. פָּחַת. Succ. 29^a; 48^a מִיכָלָא eating vessels, dishes, opp. to drinking vessels.—2) (infin. of אָכַל) *eating.* Gen. R. s. 19 בְּמִיכָלָא when eating thereof; a. fr.

מִיכָלָא II, מִיכָלָא c. (פָּלַג II, אָכַל II) 1) *measure.* Targ. Y. I Lev. XXVI, 43 (מִכָּלָא II)—2) (v. מִיָּה) *system of laws, treatise, tract.* Y. Shebi. X, end, 39^d בַּר נֶשׂ דְּרַחֲמֵי אִנּוּן a man that has studied one tract and comes to a place where they honor him for two tracts, is bound to tell them אֲנָא חֲכָם מ' אֲנָא חֲכָם I know only one tract; Y. Macc. II, end, 32^a.—*Pl.* מִיכָלָא. Targ. Y. Num. XIII, 33, תְּרִינִן מ' bad manners (cmp. מִיָּה).—Y. Macc. I. c. מ' תְּרִינִין

(not מִיכָלָא). Yalk. Koh. 971 מִיכָלָא, read מִיכָלָא or מִיכָלָא, v. מִיכָלָא.

מִיכָלָה, v. מִיכָלָה.

מִיכָלָהָא f. = מִיכָל, *food.* Targ. Prov. XXXI, 14 (ed. Wil. a. oth. מִיכָלָהָא).

מִיכָלָהָא same, v. מִיכָלָהָא.

מִיכָנִי, v. מִיכָנִי.

מִיכָסָא, v. מִיכָסָא. [Snh. 44^b מ' בְּעִיָּא, read: מִיכָסָא.]

מִילָא m. (an adapt. of mille, sub. passuum) 1) *mil (mile)* = 2000 cubits. Yoma VI, 4 מ' שְׁבַע וּמֵצִדָּה לְכָל מ' seven and a half Ris for each mile. Y. Shebi. VI, 36^c top מ' ב' מ' twelve mil, corresponding to the encampment of the Israelites (ref. to Num. XXXIII, 8); a. fr.—*Pl.* מִילָא. Tosef. Yoma IV (III), 13. Yoma VI, 8; a. fr.—2) *milestone.*—*Pl.* as ab. Yalk. Deut. 907 מִסִּילָה שְׁלֹא הָיְתָה דִּירָה בַּד מ' a road on which there were no milestones.

מִילָא I ch. same. Hull. 139^b, v. פָּתָרִי.—*Pl.* מִילָא. Targ. Y. Ex. XIV, 22. Ib. XVII, 8; a. fr.—[Y. Snh. X, 28^c bot. מִילָא, v. מִילָא II.]

מִילָא I, (מִילָא II) f. ch. (v. מִילָת) 1) *a lock of wool, woolly substance.* Nidd. 17^a פְּרוּבָא מ' cotton, Rashi (oth. opin. : lock of clean and soft wool).—2) *fine wool; a cloak of fine wool.* Targ. O. Gen. XLIX, 11 מ' מ' (ed. Berl. מ' מ'; Var. מִילָא מִילָא; מִילָא מִילָא) all woolen. Targ. Hos. II, 7; a. e.—[Tosef. Sabb. V (VI), 14, v. מִילָא.]

מִילָא II f. (אָל, v. מִילָא, with pref. מִי) *of itself.* Targ. II Esth. VI, 1 מִיִּלְיָהוּן (= מִיִּלְיָהוּן; some ed. מִאֲלִיהֶם) of themselves.—Yoma 42^b כָּל הַפְּרָשָׁה כּוֹלָה מ' in that section (Num. XIX) there are texts intimating an exception from a preceding intimation, and texts independent of preceding or following intimations. Sabb. 140^b וְאִרְכָּא מ' and the length comes of itself, v. אֲרִיבָא. B. Mets. 16^a מ' יְרוּשָׁה מ' an inheritance comes of itself (without an effort on the part of the recipient); a. fr.

מִילָא I, מִילָת, מִילָת f. a species of oak from which the gall-nut is collected (*quercus infectoria*), or the acorns of which are used as tanning material (*quercus aegilops* or *Oak of Bashan*) [not ash-tree]. Midd. III, 7 מִלְחָא מִילָא (some ed. מִילָה, Maim. מִילָה) beams of Milla; Erub. 3^a Ms. M. (ed. מִילָה); Lev. R. s. 17, beg.—[Tosef. Shebi. V, 3 מִילָת עֲלֵי מִילָת leaves of the Millath (prob. used for steeping in wine or oil). Ib. (missing in ed. Zuck.) עֲרִיבִין מִילָת the real Millath-nut(?).]—*Pl.* מִילָא. Ib. VII, 11; Y. ib. IX, 38^d bot.; Pes. 53^a מ' סִימָן לְהָרִים מ' an indication of highlands is the growth of Milla-trees.—מ' מ' a solution of acorns; also a solution of gall-nuts. Gitt. 19^a (v. אֲפִין מ') מ' מ' על גְּבִי מ' מ' (Ar. מ' מ') for a tanned ink will not take on a tanned hide. Y. ib. II, 44^b top: when one desires to write a secret letter to his friend, בְּמִי מ' מ' וְהָךְ דְּמִקְבֵּל מ' he writes with a solution of gall-nut,

